

kunta

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asiantuntijalausunto

Asia: HE 176/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 ja 171 §:n sekä ajoneuvolain muuttamisesta

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. VANE on YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen (SopS 27/2016; vammaisyleissopimus) kansallinen koordinaatiomekanismi. VANE ottaa lausunnossaan kantaa asiaan vammaisyleissopimuksen näkökulmasta.

Huomioita esityksestä vammaisten henkilöiden oikeuksien näkökulmasta

VANE katsoo, että YK:n vammaisyleissopimuksen velvoitteiden mukaisesti on tehtävä riittävät toimet sen varmistamiseksi, että vammaisten henkilöiden yhdenvertainen oikeus liikkumiseen toteutuu sekä kaupunki- että maaseutualueilla. Oikeus liikkumiseen on edellytys myös monien muiden oikeuksien toteutumiselle.

VANE pitää kaikkienensa esitettyjä muutoksia kannatettavina ja tarpeellisina. Nykylainsäädännön arvioinnissa on saatu viitteitä siitä, että erityisryhmät kokevat sekä turvallisuuden että saatavuuden huonontuneen liikennepalvelulain voimaantulon jälkeen. VANE korostaa, että esityksessä erityistä huomiota onkin kiinnitettävä turvallisuuteen ja siihen liittyviin laatutekijöihin, kuten kuljettajien riittävän osaamisen varmistamiseen sekä taksipalvelujen alueelliseen saatavuuteen.

VANE katsoo, että kuljettajien riittävä osaaminen on turvattava. Erityisryhmien osalta korostuu usein tarve paikallistuntemukselle, vuorovaikutustaidoille, kyky avustaa matkustajia ja huomioida erityistarpeet sekä joissain tapauksissa kuljettajan terveysvaatimukset. VANE katsoo, että on tarpeen säätää yrittäjäkoulutuksen lisäksi myös erityisryhmien kuljettajakoulutusosio pakolliseksi edellytykseksi ajoluvan saamiseksi. Nyt esitetty vapaaehtoinen, maksullinen koulutus ei ole riittävä keino varmistaa kuljettajien osaaminen. Myös seurannan ja valvonnan edellytykset ja resurssit on varmistettava. VANE kannattaa lisäpalveluiden hintasääntelyn käyttöönottoa, ja korostaa tarvetta perusteluissa tarkentaa enimmäishintojen määrittelyn periaatteita. On tärkeää varmistaa, ettei vammaisten henkilöiden taksipalveluiden käyttö esty lisäpalveluiden hintojen vuoksi.

VANE korostaa julkisen sektorin roolia sen takaamisessa, että myös haja-asutusalueilla on riittävä määrä taksipalveluita saatavilla. VANE katsoo, että tietoa saatavuudesta tulisi olla kattavammin. Ennen liikennepalvelulakia voimassa olleessa taksiliikennelaissa (217/2007) oli saatavuuteen vaikuttavia säännöksiä, joiden palauttamista ainakin osittain olisi syytä harkita ongelman korjaamiseksi. Nyt on esitetty korjauksia, jotka auttavat kartoittamaan saatavuuden haasteita, mutta tarvitaan vielä säännökset, joilla voidaan puuttua havaittuihin ongelmiin.

VANE katsoo, että edellä mainittujen YK:n vammaisyleissopimuksen mukaisten oikeuksien turvaamisen tulee olla prioriteetti, vaikka se vaatisi sääntelyn tiukentamista.

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta

Erityisasiantuntija Tea Hoffrén